

naukam.triada.in.ua

НАУКА

ДІЯСЛЕННЯ

Громадське об'єднання «ВЕКТОР ПОШУКУ»

ЗБІРНИК СТАТЕЙ
учасників тринадцятої всеукраїнської
практично-пізнавальної конференції

"НАУКОВА ДУМКА СУЧАСНОСТІ І МАЙБУТНЬОГО"

Дніпро, 2017

Галузь «Методика навчання і виховання»:

Барило С.Б. АНАЛІЗ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МУЗИКИ	55
--	----

Галузь «Сільське господарство»:

Жилін В.М. АНАЛІЗ ВПЛИВУ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ НА РІВЕНЬ ПРОДУКТИВНОСТІ КОРІВ МОЛОЧНОГО СТАДА	59
--	----

Кулик М.І., Рожко І.І., Погребняк В.Р. ДИНАМІКА РОСТУ І РОЗВИТКУ РОСЛИН ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР	62
---	----

Лубковська В.Д. АНАЛІЗ ВПЛИВУ ЛІНІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ НА ЕКСТЕР'ЄРНІ ОЗНАКИ КОРІВ МОЛОЧНОГО СТАДА	66
--	----

Павлюк С.В. ОЦІНКА ПЛЕМІННОЇ ЦІННОСТІ БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ НА ПІДСТАВІ РІВНЯ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ЇХ ДОЧОК	69
--	----

Галузь «Ветеринарія»:

Іщенко Т.А., Захлестун Є.Т. СЕЧОКАМ'ЯНА ХВОРОБА КОТІВ	73
--	----

АНАЛІЗ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МУЗИКИ

Барило Світлана Богданівна

доцент, кандидат педагогічних наук

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

місто Івано-Франківськ

Анотація. У статті коротко здійснюється аналіз сучасних програм розвитку дітей дошкільного віку щодо їхнього творчого розвитку засобами музики.

Ключові слова: діючі програми, музичне мистецтво, творчий розвиток, музична діяльність, вихователь.

У багатьох сучасних програмах розвитку дітей дошкільного віку в переліку видів музичної діяльності (спів, слухання музики, музично-ритмічні рухи, гра на дитячих музичних інструментах) поруч стоїть творчість. Однак виділення окремого розділу «Творча діяльність» або «Творчий розвиток» і одночасно формулювання аналогічних вимог, переліку творчих завдань, музичного репертуару в більшості програмах ми не знайшли.

Здійснивши аналіз сучасних діючих програм та зосередившись на розділі «Музична діяльність» щодо програмного забезпечення розвитку творчості дітей засобами музичного мистецтва було виявлено, що найбільш поширена програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» охоплює навчання і виховання дітей від третього до шостого року життя [7]. Уважно проаналізувавши програму ми не знайшли в даному розділі нічого про творчий розвиток дітей засобами музичного мистецтва. Тільки в орієнтовному переліку музичного репертуару з основних видів музичної діяльності зустрічаються твори народної дитячої музичної творчості, класичної та сучасної музики для дітей, які вихователь може використати у роботі по розвитку творчості. Але це при умові, якщо вихователь зацікавлений у такій роботі, має початкові знання з музики, орієнтується в музичних жанрах і має мотивацію для такої діяльності. Жодного завдання, вправи, конкретного музичного матеріалу для розвитку творчості ми не знайшли. Розділ «Творча діяльність» чи «Творчість у музиці» у програмі відсутній.

Програмовий зміст навчально-виховної роботи з дітьми дошкільного віку в освітній програмі для дітей від двох до семи років «Дитина» вказано по роках життя (від 2 до 7 років) у такій

послідовності: «Діти раннього віку», «Наші малята», «Дослідники, чомусики», «Наша старша група». Вони є логічно та змістовно взаємопов'язаними, поступово ускладнюються та відображують картину цілісного розвитку різних сфер особистості дитини упродовж дошкільного періоду [2].

Розділ «Прилучаємось до музичної скарбниці подано цілісно, для всіх вікових груп разом. Це полегшує орієнтування в змісті роботи музичного керівника та вихователя. В програмі окремими видами музичної діяльності виділені хороводи, ігри; рухливі забави; танці, а також підрозділ «У світі музичних звуків», «Наші свята», «Веселі розваги», «Музика з нами».

Саме в програмі «Дитина» ми знайшли підрозділ, який стосується розвитку творчості та творчих здібностей дітей на кожному віковому етапі. Це підрозділ «Творчість у рухах і пластиці». Але вихователь, орієнтуючись на поданий музичний матеріал має самостійно підбирати та розробляти рухи, вправи, різноманітні імпровізації, ігри, творчі завдання, які б сприяли розвитку творчості дітей.

Програма розвитку дітей дошкільного віку «Я у Світі» дає можливість вихователю вибрати кращі зразки народної, класичної і сучасної музики для дітей для роботи у групі. У програмі є великий обсяг музичного класичного репертуару, що немає в інших програмах і його, на нашу думку, можна використати для створення різних творчих завдань, вправ, ігор [2].

Розділ «Світ музичного мистецтва» суттєво відрізняється від інших розділів діючих програм з музичного виховання ще й тим, що у ньому освітні завдання, вікові можливості дітей, знання, уміння, навички з кожного виду музичної діяльності дошкільники мають опанувати по трьох основних темах: «Шуми і звуки довкілля»; «Музичні звуки», «Музична діяльність». Окрім цього, частина розділу «Світ музичного мистецтва», а саме, організація життєдіяльності, націлює якраз вихователя повноцінно використовувати музичне мистецтво у своїй повсякденній роботі з дошкільниками.

У програмі подається орієнтовний музичний репертуар, який складається з великої кількості класичної музичної спадщини для дітей, українського дитячого народного музичної фольклору та сучасної музики для дітей. Разом з цим, констатуємо, що ні завдань, ні вправ для розвитку творчості дітей у даному розділі програми ми також не знайшли.

Здійснивши аналіз програми «Впевнений старт», ми виявили, що у ній розкрито основні напрями розвивального впливу дорослих, що є визначальними для розвитку природних задатків і здібностей дітей, а також до різних видів художньої діяльності (образотворчої, музичної, театралізованої), естетичного ставлення до дійсності, формування художніх умінь і навичок, сприяння самовираженню у художній творчості [6].

Музичне виховання дошкільників, як галузь естетичного виховання у програмі спрямоване на розвиток творчих здібностей, виховання музичної культури та становлення творчої особистості дитини.

У програмі коротко викладено зміст проведення свят і розваг, поради батькам (цього складника в інших програмах ми не побачили), а також показники художньо-естетичного розвитку.

Незважаючи на чітко викладені завдання, цікаві приклади музичного репертуару, поради батькам, вказівок, завдань на розвиток творчості дітей засобами музики у програмі ми не виявили.

Надзвичайно цікавою, на нашу думку, є програма оздоровчо-освітньої роботи з дітьми старшого дошкільного віку «Веселкова музикотерапія [5].

Метою програми є розкриття оздоровчого потенціалу та розвиток музикальності дітей дошкільного віку.

Теми, музичний репертуар, зразки конспектів занять, методичні рекомендації, які пропонуються педагогам для використання у повсякденному житті дитячого садка, допоможуть вихователям ефективно здійснювати роботу не тільки для оздоровлення дітей засобами музики, але як засіб розвитку творчих нахилів дітей та їхньої музикальності.

Уважаємо, що програму «Веселкова музикотерапія» слід використовувати педагогам, які працюють у дошкільному навчальному закладі, поряд з обов'язковою програмою, тому що саме в ній вихователь може знайти цікавий, яскравий музичний матеріал для розвитку творчості дітей старшого дошкільного віку.

Ми проаналізували ще декілька програм, серед них регіональна Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку «Соняшник» [3].

Програма «Соняшник» складається із трьох цільових підпрограм: «Помагайлик» (4-ий рік життя), «Пізнавайлик» (5-ий рік життя), «Дослідник» (6-ий рік життя).

Перелік фольклорних і художніх текстів, музичного та хореографічного репертуару, різних видів ігор, мистецьких творів та орієнтовна тематика занять подано у навчально-методичному посібнику до програми [4].

На нашу думку програма є дуже цікавою, до неї розроблені сучасні методичні матеріали і збірники музичного репертуару для всіх видів музичної діяльності. Але щодо діяльності вихователя з розвитку творчості дітей засобами музики ми нічого не знайшли.

Таким чином, здійснивши детальний аналіз цілого ряду діючих програм розвитку дітей дошкільного віку, розділу музична діяльність, ми дійшли висновку, що матеріал, який стосується творчого розвитку дітей дошкільного віку засобами музики у програмах або повністю відсутній, або його дуже мало, і призначений він у більшій мірі музичному керівникові, ніж вихователю. Тільки у програмах «Дитина» та «Веселкова музикотерапія» вихователь може підібрати певний матеріал та музичний репертуар для розвитку творчості дошкільників.

Література:

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; наук. ред. та упоряд. О. Л. Кононко. – К.: Світич, 2008. – 430 с.
2. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років /наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, М. А. Машовець; Мін. осв. і науки України, К., ун-т ім. Б. Грінченка. – 2016. – 304 с.
3. Калуська Л. В. Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку «Соняшник» /Л. В. Калуська. – Тернопіль: Мандрівець, 2014. – 144 с.
4. Калуська Л. В. Навчально-методичний посібник «Соняшник» до комплексної програми розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку. / Л. В. Калуська. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 200 с.
5. Малашевська І. А. Програма оздоровчо-освітньої роботи з дітьми старшого дошкільного віку «Веселкова музикотерапія» / І. А. Малашевська, С. К. Демидова. – Тернопіль: Мандрівець, 2015. – 44 с.
6. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». – Тернопіль: Мандрівець, 2012. – 104 с.
7. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. – Тернопіль: Мандрівець, 2012. — 264 с.